Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In Romînia 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.4/939

Nr. 226 Duminică 18 August 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

TRANSPORTURILE ȘI SCUMPETEA

In dese rânduri, comparând cifrele oficiale ale prețurilor alimentelor și obiectelor de primă necesitate în diferite părți ale țării, constatând marea diferență de cost, la aceleași mărfuri, existentă dela un oraș la altul, citam ce se face în alte țări unde rapiditatea și ieftinătatea transporturilor contribue la reducerea costului vieții printr'o armonizare a prețurilor pe tot cuprinsul țării.

Sunt județe, cari dispun de mari cantități de fructe, legume etc., dar duc lipsă de alte alimente cari se găsesc cu prețuri mult mai ieftine, în alte centre ceva mai îndepărtate.

Schimbul de mărfuri, prin transporturi rapide dela o localitate la alta, ar ieftini automat costul multor articole, pe cari le speculează acaparatorii, cari dosesc mărfurile cunoscând greutățile ce le întâmpină cu cărăușia.

Consiliul superior al transporturilor și tarifelor, de pe lângă ministerul lucrărilor publice și comunicațiilor, a întocmit un studiu documentat în ce privește tarifele de coletărie pe C. F. R., spre a se vedea cauzele cari scumpesc ori împiedecă transporturile, studiu din care se poate vedea că nu prețul în sine al transportului împiedecă nivelarea prețurilor, prin aducerea diferitelor alimente ori mărfuri dela un centru la altul.

Astfel, pentru 100 de kgr. carne, ori unt, transportate la o distanță de 40 km., căile ferate încasează 23 lei drept cost de transport. Pentru un vagon de făină dela Giurgiu la București, se plătește o taxă de transport de 1800 lei. Din taxele pe care le percepe, calea ferată își întreține instalațiile și materialul, plătește personalul etc.

23 lei pentru transportul a 100 kgr carne pe o distanță de 40 km. nu e mult!

Vedeți însă, că funcționarii c. f. r., odată cu încasarea taxei de transport, sunt datori să perceapă și alte dări impuse de diferite instituții oficiale asupra tuturor operațiilor de coletărie dări cari înzecesc costul transportului.

Indirecta scumpire a transporturilor nu justifică, desigur, marea diferență de prețuri dela o localitate la alta, nici acțiunea acaparatorilor, dar coordonarea unei fiscalități cuminte, trebue să pornească dela ideea pe care o știm cu toții, că toate „adaosurile" și „accesoriile" tot consumatorii le plătesc, că ele fac parte din categoria impozitelor indirecte, care apasă în deosebi pe umerii celor nevoiași.

Contribuția tuturor cetățenilor, într'o justă proporție, la marile cheltueli pe care, în deosebi în vremuri grele, statul e nevoit să le facă, este un adevăr elementar, acceptat fără murmur de toți cetățenii.

E însă datoria celor ce stabilesc dările, să se gândească la sisteme echitabile în procurarea veniturilor, părăsind sistemul comod și primitiv al aglomerărilor de taxe suportate exclusiv de consumatori.

Greutățile impuse vieții economice pretind o reinoire, o modernizare înțelegătoare a metodelor de percepere, modernizare cerută de interesele sociale precumpănitoare și care, înțelept rânduită, ar da aceleași roade vistieriei statului.

Fără această reinoire a metodelor, nu vom reuși să facem nimic pentru a împiedeca scumpirea traiului.

LATINITATEA IN SUD-ESTUL EUROPEAN

Aceste rânduri sunt determinate de evenimentele în curs, ,dar și de marile perspective istorice ce s'au deschis prin păsirea Italiei pe teritoriul Peninsulei Balcanice. In adevăr, anexarea Albaniei la Imperiul italian are o semnificație mult mai importantă decât o simplă sporire de teritoriu.

Intrarea Italiei în Albania înseamnă reapariția și reafirmarea latinității în Balcani, înseamnă reinodarea unui fir istoric rupt de atâtea veacuri și mai înseamnă reluarea unei misiuni de cultură și civilizație latină.

Ca o grăitoare coincidență istorică, relevăm că regimentele Italiei fasciste au pătruns în Albania prin același punct, prin care, acum mai bine de două mii de ani în urmă ,pătrunseseră legiunile Romei de odinioară.

Oricum, prezența Italiei în Peninsula Balcanică deschide perspective în sensul unei întăriri a puterei latine, a spiritului și geniului latin în Sud-Estul European. In elementul românesc de peste Dunăre, Italia va găsi colaboratori întru îndeplinirea misiunii sale. Simpatiile acestor români pentru Italia, pentru limba și cultura italiană, sunt lucruri firești și care se înțeleg dela sine. Aceasta cu atât mai mult, cu cât într'un trecut nu chiar așa de îndepărtat, contactul între românii din Balcani și orașele italiene era foarte frecvent grație unor intense relațiuni comerciale.

Italienii nu sunt străini în Peninsula Balcanică, iar frumoasa lor limbă se aude și se cunoaște de mult pe acele meleaguri.

Aceste realități nu trebue să impiedece recunoașterea unui alt adevăr de o importanță hotăritoare și anume că puterea de afirmare a latinității în Sud-Estul European este în funcțiune de puterea și situația singurului stat neolatin din această parte de pământ, adică de puterea și situația României.

Oricât s'ar pretinde că legăturile de rassă și de comunitate de origină nu joacă un rol apreciabil în atitudinea politică a statelor, nu este mai puțin adevărat că atunci când aceste legături sunt în concordanță cu interesele cu caracter permanent ale acelor state, ele trag și trebue să tragă destul de greu în cumpăna hotăririlor.

Așa se prezintă cazul cu Italia și România. Simpatiile reciproce între italieni și români, simpatii vechi și solide, au rezistat tuturor încercărilor și au ieșit biruitoare din toate împrejurările. Admirația poporului român pentru cultura și civilizația italiană, pentru tot ce a produs geniul italian, este sinceră și spontană. Intru cât privește interesele de ordin general ale celor două state și popoare, aceste interese nu se ciocnesc nicăieri și în niciun domeniu. Dimpotrivă, se armonizează și se complectează.

Pentru români, o Italie mare și puternică ar fi, în afară de alte considerațiuni, o chezășie a rolului important pe care rassa latină cu spiritul ei creator e chemată să-l joace și de acum încolo pe continentul european.

Tot așa, o Românie solid așezată între granițele ei etnice, o Românie cuprinzând între aceste granițe pe toți fiii ei de acelaș neam și de aceeași limbă, răspunde intereselor Italiei și intereselor latinității în Sud-Estul European. In această parte de pământ, steagul geniului neolatin nu poate fâlfâi biruitor, decât dacă e ținut de mâinile românilor — ale tuturor românilor strânși într'un singur stat.

Aceste adevăruri sunt evidente și au un caracter de permanență. In împrejurările actuale, când este vorba de alcătuirea unei noui ordine europene și când se duc sau urmează să se ducă tratative ce privesc în modul cel mai direct România, ele n'au o simplă importanță teoretică, ci una de cea mai acută actualitate.

Insă, pentru a fi o creație solidă și durabilă, noua ordine europeană — inclusiv noua ordine din Sud-Estul European — trebue neapărat pusă pe bazele dreptății, pe bazele realităților istorice și etnice.

N. BATZARIA

IN DRUM SPRE ANGLIA

Avioane germane în drum spre Anglia, trec pe deasupra Parisului

MERSUL RĂZBOIULUI

Aviația germană și-a continuat Joi atacul împotriva Angliei, bombardând aerodromuri militare, șantiere navale și arsenale.

In apropiere de Tilbury au fost violente lupte aeriene.

La ora 5 d. a. avioanele germane au apărut și de-asupra Londrei.

Aviația italiană a atacat insula Malta. Trupele italiene care operează în Somalia britanică continuă înaintarea. După un comunicat al agenției „Reuter" italienii au depășit punctele pe care englezii le considerau de netrecut de-alungul soselei de coastă dintre Zeila și Berbera.

ERI S'A DESCHIS, LA TURNU-SEVERIN,

CONFERINȚA ROMÂNO-UNGARĂ

In dorința sa de a se ajunge la reglementarea pacifică a tuturor problemelor care pot să despartă România de vecinii săi, și în nădejdea de a creea în această parte a lumii o așezare politică nouă, bazată pe o conviețuire și colaborare prietenească a tuturor popoarelor, România a hotărît să deschidă discuțiuni cu Ungaria.

Discuțiunile vor începe azi, 16 August, în cursul dimineții, la Turnu Severin, într'o conferință în care din partea Ungariei figurează ca delegat d. André Hory, Consilier intim și ministru plenipotențiar, iar din partea României d. Valer Pop, ministru plenipotențiar și fost ministru secretar de stat.

Delegația ungară sosește la Turnu Severin azi dimineață cu un vapor special venind dela Budapesta.

Delegația română a plecat aseară dela București.

CUM SE VOR DESFĂȘURA DISCUȚIILE

T.-Severin, 15 August

Eri dimineață a sosit în localitate, cu un avion LARES, venind dela București, d. Cantemir, care a luat din nou contact cu oficialitățile locale, spre a stabili ultimele amănunte, în legătură cu primirea delegaților conferinței româno-ungare, ce se va ține în localitate.

In acest scop, s'au instalat azi, la Palatul cultural, trei centrale telefonice și o stațiune telegrafică, pentru ca delegații celor două state să poată comunica, în orice moment, cu guvernele respective.

Mâine dimineață, la ora 10, va sosi în portul nostru, cu un vapor special, venind de la Budapesta, delegația ungară, compusă din 15 membri. Delegația va fi primită în port de oficialitățile locale, delegați ai ministerului de externe și ai legației maghiare din București.

Delegații români vor sosi dela București, tot mâine dimineață, cu un tren special.

Prima întâlnire a celor două delegații va fi înainte de amiază, în sala bibliotecii „Bibicescu" din palatul cultural. Masa, la prânz, se va servi în sala de festivități a Palatului cultural.

Cu prilejul acestei conferințe, nu se va face nicio festivitate și nici o pavoazare.

Delegația ungară va fi încartiruită pe vaporul „Regele Carol II", care va sosi în acest scop în portul nostru, mâine dimineață. Pe acel vapor se vor ține și ședințele separate ale delegației ungare, iar la Palatul cultural se vor ține ședințele delegaților români. Ambele delegații vor ține ședințe reunite în sala bibliotecii „Bibicescu" din Palatul cultural.

CUM SE POATE LICHIDA CHESTIUNEA GRECO-ALBANEZĂ

Punctul de vedere german: Grecia să cedeze provincia Epirului și insula Corfu.

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 15. — Intrevederea pe care a avut-o ieri ministrul Germaniei, prințul Erbach, la ministerul de externe din Atena a produs aci o extraordinară impresie, prin aceea că s'a comunicat că d-sa a spus în amănunt punctul de vedere al Germaniei în chestiunea albaneză.

După cum se anunță, reprezentantul Germaniei a comunicat guvernului grec anumite puncte de vedere, respectiv cereri ale guvernului german.

După date nu în totul confirmate, provenind însă din surse cu totul demne de luat în considerație guvernul german a cerut guvernului grec să renunțe la garanțiile engleze și să activeze în același timp alături de puterile axei. In legătură cu aceasta, trebue amintit faptul că forurile autorizate dela Wilhelmstrasse au declarat recent că sunt dispuse să privească cazul greco-albanez sub prizma vederilor aliatului italian.

In acest sens, se anunță că ministrul Germaniei a comunicat guvernului din Atena că acesta trebue să rezolve chestiunea Albaniei printr'o formulă care ar cuprinde insula Corfu și provincia Epirului. Guvernul grec a fost înștiințat în același timp că guvernul german are în această chestiune o atitudine care nu trebue de loc considerată ca având scopul de a dramatiza problema Albaneză, inițiativa în această privință stând în mâinile politicii italiene și că în consecință politica guvernului german în chestiunea Albaniei este de acord cu aceea a aliatului său.

Ca o completare a acestor amănunte, cercurile neutre observatoare de aci relevă faptul că ziarul „Telegrafo", oficiosul contelui Ciano, indică fără echivoc Epirul ca provincia în cauză pentru rezolvarea chestiunii albaneze, după cum reese de altminteri și din comentariile majorității presei italiene, care reproduce punctul de vedere al cercurilor autorizate din Roma.

ANGLIA NU POATE PIERDE RĂZBOIUL DECÂT PRIN BOMBARDAMENTUL AERIAN

New York, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." semnalează un articol al constructorului american de avioane, Seversky, care arată că dacă Anglia pierde războiul aerian, ea poate fi considerată că a pierdut definitiv războiul.

Anglia, scrie el, poate fi doborîtă prin bombardamentul aerian. De aceea chestiunea cedării a 50 de distrugătoare de către America Angliei n'are nici o însemnătate.

Concluzia autorului este că, dacă nu intervine un timp defavorabil care să modereze atacurile aviației germane, Anglia va cădea prin epuizare.

FRONTIERA VAMALĂ GERMANĂ A FOST TRANSFERATĂ LA GRANIȚELE BELGO ȘI FRANCO-LUXEMBURGHEZĂ

Bruxelles, 15 (Rador) — *Frontiera vamală germană a fost transferată Joi la granița belgo-luxemburgheză și franco-luxemburgheză.*

In urma cestei măsuri, uniunea monetară, care exista din 1919 între Belgia și Luxemburg, nu mai există.

Activitatea comercială între Belgia și Luxemburg va fi orânduită după regulile ce există între Belgia și Germania.

AGENȚIA „STEFANI" DESPRE EFECTELE NEGATIVE ALE BLOCADEI BRITANICE

Roma, 15 (Rador). *Agenția Stefani transmite:*

Examinând efectele blocadei britanice, presa italiană constată că această blocadă n'a putut avea nicio influență asupra acțiunilor victorioase ale Reichului și nici nu poate primejdui aprovizionarea Germaniei și Italiei.

In schimb, blocada instituită de Anglia impune dureroase privațiuni și jertfe țărilor învinse, care au fost înșelate de ieftenele promisiuni de asistență date de Anglia.

Cu toate acestea, Anglia continuă să-și facă iluzii asupra efectelor blocadei și crede că Germania ar fi asumat, ca o consecință a victoriilor sale, obligația de a nutri popoarele pe care blocada britanică vrea să le reducă la foamete. Sunt pretenții și iluzii absurde și imorale. Dacă Germania dă pe fiecare zi dovezi de generozitate față de foștii aliați a Londrei, aceasta nu înseamnă că ea a subscris vreun contract care să-i impue să apere pe foștii săi inamici contra războiului economic făcut de Anglia.

In situația actuală, blocada britanică devine o armă monstruoasă, dealtfel fără nici un efect din punct de vedere militar, dar cu efecte crude pentru popoarele slabe, care s'au lăsat înșelate și au fost apoi trădate de egoista Anglie.

MINISTRUL DE EXTERNE AL FRANȚEI DESPRE EFECTELE BLOCADEI ENGLEZE ASUPRA APROVIZIONĂRII FRANȚEI

Vichy 15 (Rador). — Agenția „Havas" transmite:

D. Baudoin, ministrul afacerilor străine al Franței, vorbind reprezentanților presei despre efectele blocadei engleze asupra aprovizionării Franței pe calea mării și constatând că Franța poate fi aprovizionată de coloniile ei dacă flota n'ar fi împiedecată de a face transporturi, a adăugat:

„Dacă Anglia socotește că blocada este una din cele mai bune arme ale sale, știu că nu acesta este sentimentul de care sunt dominate astăzi relațiile unor state care au fost îndelung unite prin frăția de arme. Nu mă pot împiedeca de a gândi că Anglia ar fi trebuit să întrebuințeze această armă cu mai multe menajamente, gândindu-se la jertfele imense pe care și le-a impus Franța și la situația tragică în care se găsește ea astăzi".

D. Baudoin a subliniat apoi asprimea privațiunilor ce rezultă pentru populația civilă de pe urma blocadei britanice.

„Pot fi uitate — a spus el — grozăviile războiului; dar amintirea femeilor și copiilor cari se sting din lipsă de hrană sau de medicamente se întipărește în memoria generațiilor".

D. Baudoin contestă că blocada ar fi în adevăr o armă eficace contra Germaniei. „Blocada este o armă care lovește mai întâi femeile, copiii și pe toți cei slabi; pe cei puternici nu-i atinge decât foarte târziu. Indreptată, prin Franța, contra Germaniei, ea va lovi desigur Franța învinsă, pe câtă vreme acțiunea ei asupra Germaniei, care are o mare capacitate de rezistență, este foarte problematică. De altfel, alimentele pe care voim să le importăm ar rămâne numai pentru francezi. Germania a acceptat să dea garanții că mărfurile importate vor fi rezervate pentru populația noastră civilă. Sub acoperirea acestei așteptări, am adresat propuneri precise Angliei, i-am oferit garanții speciale, am făcut și imposibilul pentru a obține o imblânzire a soartei pe nedrept impuse compatrioților noștri. Sper încă să aflu că cererea mea a fost auzită, iar dacă va fi altfel, Franța întreagă trebue să știe că s'a făcut imposibilul pentru a o scuti de lipsuri și atunci ea nu va trebui să acuze pe nedrept de nenorocirea ei, nici guvernul și nici autoritățile de ocupație.

PESTE DRUM...

Un ofițer german privește prin binoclu, de pe cheiul dela Calais țărmul englez, până la care sunt numai 37 km.

NOTE

O ATRIBUȚIE NOUĂ A OFICIULUI SPECULEI

Am citit, — cu uimire întâi, și cu satisfacție pe urmă, — o noutate pe care nu credeam că-mi va fi dat s'o văd tipărită: „Comisariatul general al înfrânării și al reprimării speculei e intervenit le organele administrative și polițienești pentru sancționarea severă și imediată a comercianților cari jignesc pe cumpărători...".

In adevăr, necuviința unora dintre negustori, — chiar și din centru, nu numai dela margini, — pare a nu mai cunoaște măsură.

Cunoaștem nenumărate cazuri, — și fiecare cititor poate cita vre-o câteva, — în cari omul muncitor, sau soția ori copilul lor, așteptând cu banii în mână să cumpere ceva de-ale gurii, are parte de cea mai jignitoare atitudine din partea omului dela tarabă.

Se miră bietul cumpărător, de exemplu, că prețul mălaiului, sau al făinii, este unu pe lista afișată și altul cel pretins, ori că prețul cartofilor a crescut peste noapte, și deodată se pomenește bruftuit și luat la ocări, cât pe-aci să fie prins de umeri și dat afară în brânci.

Ii spui măcelarului că ți-e dat numai oase, și că îți cere mai mult decât prețul fixat, măcelarul îți răspunde ca un surugiu...

Merită, oare, suferința bietului om amărît, care nu mai știe cum s'o scoată la capătăi, să mai fie pălmuită și în acest chip?

Atât de multe, de mari și de felurite sunt suferințele oamenilor nevoiași, astăzi, încât stăpânirea de sine și măsura, — din partea tuturor celor cari pot face ceva pentru ușurarea lor, — sunt obligatorii mai mult ca oricând.

Cu atât mai vârtos, buna cuviință permenentă trebue impusă, — pe cale de pedeapsă, dacă răunărăviții nu 'nțeleg altfel, — față de cumpărători, cari nu vin să ceară de pomană, ci să plătească, cu banul lor, muncit din greu!

Comisariatul general al speculei, — din calea Griviței 71, (adresa e bine s'o notăm) — are, prin această nouă atribuție, un rol din cele mai importante. — *M. Negru*

MII DE ȚĂRANI CHINEZII AU MURIT DIN CAUZA INUNDAȚIILOR

Tokio, 15 (Rador). — Agenița „Domei" anunță din Kaifeng că mai multe mii de țărani din China centrală au murit înecați din cauza inundațiilor provocate de revărsarea fluviului Galben.

Toată câmpia de la sudul căii ferate, ce merge spre Lunghai, este complet inundată.

LEGAȚIA LITUANĂ DIN BERLIN A FOST PREDATĂ AMBASADEI SOVIETICE DIN CAPITALA GERMANIEI

Budapesta, 15 (Telegraph Orient). — Ziarul „Magyar Nemzeti" este informat din Berlin că legația lituană de acolo la început a refuzat să se predea ambasadei ruseși din Berlin. Eri în fine s'a hotărît să o facă. un funcționar al legației s'a prezentat cu cheile la ambasada sovietică.

RĂZBOIUL AERIAN

Inainte de luarea sborului spre Anglia, se examinează ordinele